

Punkt 8.

Orientering om projekt vedr. mental sundhed "Mod på livet"

2019-003751

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets orientering, information om projekt "Mod på livet".

Beslutning:

Til orientering.

Sagsbeskrivelse

Nærværende sag fremsendes for at orientere Skoleudvalget om, at Skoleforvaltningen sammen med Familie- og B beskæftigelsesforvaltningen, Sundheds- og Kulturforvaltningen, Aalborg Universitet og professionshøjskolen UCN arbejder på en fondsansøgning, der dels har til formål at udvikle mentale sundhedskompetencer hos unge og dels skal indsamle forskningsviden om mental sundhed.

Baggrund

Den mentale sundhed hos børn og unge er under pres og udgør nu en af de største udfordringer for folkesundheden. En lang række undersøgelser viser en negativ udvikling i Danmark over de sidste to årtier, og mistrivsel eller mentale sundhedsproblemer ses nu hos ca. hver femte unge. Mentale sundhedsproblemer hos unge påvirker deres udvikling, læring, sociale liv og livschancer negativt og har stor risiko for at vare ved ind i voksenlivet. Det er nødvendigt at vende udviklingen, så flere unge får mod på livet, styrket mental sundhed og godt ungeliv i trivsel og fællesskab med andre.

Aalborg Kommune har allerede mange og gode indsatser, men det er tydeligt, at vi må gøre det bedre eller gøre mere for for alvor at fremme de unges mentale sundhed og forebygge, at de mistrives.

Projektets ide og målgruppe

Projekt 'Mod på livet – sammen om unges mentale sundhed' er et samskabelsesprojekt mellem Aalborg Universitet, Professionshøjskolen UCN og Aalborg Kommune med inddragelse af de unge og deres forældre samt foreninger, kultur- og fritidsliv. Alle gode kræfter lægges sammen i arbejdet for at identificere årsager og løsninger for at skabe blivende forbedringer af unges mentale sundhed.

Projektets indsatser bliver således udviklet ved at samtænke:

- 1) viden fra nationale og internationale studier,
- 2) det, der giver mening i den kommunale praksis og ved inddragelse af civilsamfundet samt
- 3) de unges perspektiver på, hvad der er vigtigt for dem.

Det teoretiske fundament fra forskningen samt den forskningsmæssige evaluering af projektet vil skabe viden om, hvad det er, der virker i forhold til de unges mentale sundhed, og hvad der skal til for at overføre virksomme indsatser til anden praksis og andre kommuner.

Den grundlæggende ide er, at vi i Aalborg Kommune som fyrtårnskommune i Danmark vil forsøge at gøre 'alt det', der virker i relation til at bedre de unges mentale sundhed. Det vil betyde både udvikling af kvalitet og større udbredelse af noget af det, vi allerede gør, samt udvikling af nyt, der hvor vi mangler indsatser.

Projektets direkte målgruppe er 13-17-årige unge i Aalborg Kommune, i alt ca. 10.000 unge og deres familier. Projektet retter sig bredt mod at fremme mental sundhed blandt alle unge men har også fokus på unge i risiko og unge, der allerede har udviklet mentale sundhedsudfordringer. Projektet har fokus på at styrke de unge ved at styrke fællesskabet, netværket og ressourcerne omkring dem med fokus på de 3 centrale arenaer, hvor de unge færdes: Familien, skolen og fritidslivet.

I relation til at fremme mental sundhed rettet mod alle unge omfatter projektet bl.a. generelle oplysningsindsatser, undervisning af de unge selv, kompetenceløft til lærere og pædagoger, styrkelse af skolernes trivselspersoner samt fællesskabsaktiviteter i skole, fritid og lokalsamfund. I relation til de unge i risiko omfatter projektet udvikling af gruppebaserede indsatser og forløb samt opkvalificering af medarbejdere i kommunen til gennemførelse af disse samt særlige gruppebaserede fællesskabsaktiviteter, der appellerer til de unge, der ikke deltager i de almene aktiviteter.

Til unge, der allerede har udviklet konkrete mentale sundhedsudfordringer, omfatter projektet kvalificering og udvikling af nye individuelle, terapeutiske tilbud til de unge og deres forældre samt håndholdte fritidsaktiviteter, der med tiden kan føre til, at de unge inkluderes i almene fællesskabsaktiviteter.

Projektet løber over 5 år, idet år 1 (2019-2020) er til kompetenceudvikling og tilretning og kvalificering af eksisterende indsatser, der så kan igangsættes i år 2-3 samtidig med, at nye indsatser udvikles, sådan at alle indsatser bør være implementeret i år 4-5.

Status for ansøgningen

Projektet er under udvikling, og der vil i foråret 2019 blive sendt en stor ansøgning til en af de store nationale fonde, som har vist interesse i at støtte projektet. Ansøgningen indebærer minimum 50% medfinansiering fra alle parter men vil også ved bevilling medføre betydelige midler til indsatsernes gennemførelse og således til forbedring af kommunens indsats rettet mod de unge.

Ideen om projektet opstod allerede i 2017 på en workshop for rådmænd, direktører og ledelse i kommunen samt ledelse og forskere fra Aalborg Universitet og UCN.

Efterfølgende er der afholdt en række temamøder om eksempelvis trivselsmedarbejdernes og fritidscentrenes indsats, hvor forskere og kommunens medarbejdere har mødtes for at opleve praksis, tale med de unge og drøfte udfordringer og løsninger i relation til arbejdet med de unges mentale sundhed.

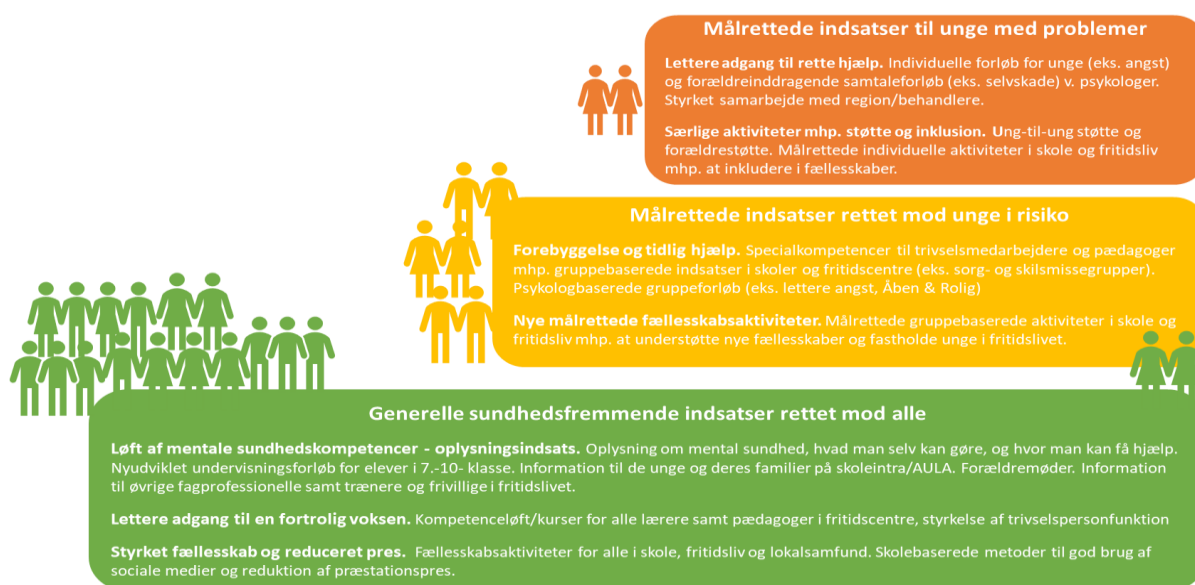
Som baggrund for arbejdet har forskerne desuden udarbejdet en kortlægning af kommunens eksisterende indsatser og igangsat mindre forskningsprojekter om fx forældres erfaringer og oplevelser med at være bekymrede for deres barns mentale sundhed samt et projekt om betydningen af sociale relationer og fællesskaber for mental sundhed. Kortlægningen af indsatser er vedhæftet indstillingen.

Projektforslaget er således resultatet af et tæt samarbejde mellem Aalborg Kommune, Aalborg Universitet og UCN. De unge selv, herunder Ungebyrådet og elevråd, og samarbejdet med foreninger og civilsamfundet vil først for alvor blive igangsat, hvis vi får midlerne til projekter og skal i gang med den endelige udvikling af indsatser.

Fra universitetet deltager forskere fra Folkesundhedsvidenskab (lektor Charlotte Overgaard er overordnet projektansvarlig), Sociologi og Socialt Arbejde (lektor Maria Appel Nissen, lektor Claus Dalsgaard Hansen m.fl.), Psykologi (professor Bo Møhl) samt Center for Ungdomsforskning (lektor Niels Ulrik Sørensen). Fra UCN deltager skoleforskere (docent Thomas Thyrring Engsig m.fl.) og efteruddannelsesafdelingen Act2Learn.

Fra Aalborg Kommune deltager: Skoleforvaltningen (læringschef, skoleleder, lærere, pædagoger, trivselsmedarbejdere, Ung Aalborg, PPR, Kulturskolen), Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen (Center for Tværfaglig Forebyggelse, fritidscentermedarbejdere, Ungerådgivningen) og Sundheds- og Kulturforvaltningen (Center for Mental sundhed, fritids- og kulturkonsulenter, sundhedsstrategisk team, forskningschef)

Figur 2: Projektforslagets indsatser:

Skoleforvaltningens andel af projektet

Skoleforvaltningens indgår med en række aktiviteter i projektet; herunder:

- Kompetenceløft af alle trivselspersoner og alle ledere og medarbejdere i udkolingen i forskelligt omfang gennem moduler og temadage
- Undervisningsforløb for alle elever i 7.-10. klasse om mentale sundhedskompetencer
- Generel oplysning til elever, forældre, lærere om mental sundhed
- Udvikling af skolebaserede pædagogiske metoder til at understøtte god brug af sociale medier
- Udvikling af skolebaserede pædagogiske metoder til at reducere præstationsangst
- Udvikling af ung-til-ung støtte og gruppebaserede forløb for unge med risikofaktorer
- Udvikling af individuelle forældreinddragende samtaleforløb

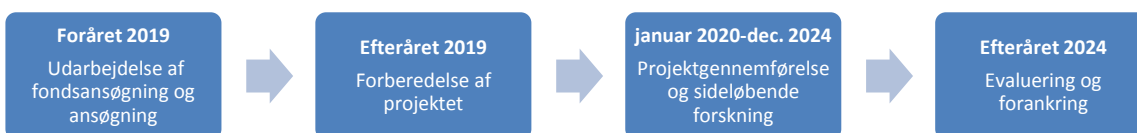
Projektet involverer alle skoler i Aalborg Kommune samt flere afdelinger i Skoleforvaltningen – fx Ung Aalborg, PPR, Kulturskolen og Læring og Pædagogik.

Det forventes, at Skoleforvaltningens medfinansiering i vid udstrækning bliver den tid skolerne og Skoleforvaltningen skal anvende til kompetenceudvikling samt skolernes og Skoleforvaltningens inddragelse i forskellige projektgrupper.

Skoleudvalget orienteres nærmere om projektet og økonomi heri, når der er nyt om fondsansøgningen.

Tidsplan

Der arbejdes efter nedenstående tidsplan:

Bilag:

AAU - Kortlægning af kommunens indsatser rettet mod unges mentale sundhed